

POSTANOWIENIE

21 maja 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

Prezes SN Joanna Misztal-Konecka

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 21 maja 2025 r. w Warszawie
zażalenia G. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w likwidacji w W.
na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie
z 22 stycznia 2024 r., I AGa 313/21,
w sprawie z powództwa D.D., B.D.
przeciwko G. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w likwidacji w W.
o zapłatę,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

1. Postanowieniem z 22 stycznia 2024 r. Sąd Apelacyjny w Krakowie odrzucił skargę kasacyjną G. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w likwidacji w W. od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 14 czerwca 2023 r., w sprawie z powództwa D.D. i B.D. o zapłatę.

Sąd Apelacyjny wskazał, że postanowieniem z 14 listopada 2023 r. Sąd ten zwolnił stronę pozwaną, reprezentowaną przez zawodowego pełnomocnika, od opłaty od skargi kasacyjnej w kwocie ponad 5000 zł, a w pozostałym zakresie wnioszek o zwolnienie od kosztów sądowych oddalił. Odpis postanowienia został doręczony pełnomocnikowi strony pozwanej 16 listopada 2023 r. Zgodnie z art. 112 ust. 3 u.k.s.c. strona pozwana reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika winna była wnieść opłatę stosunkową obliczoną od podanej w skardze wartości przedmiotu zaskarżenia bez wezwania sądu w terminie tygodnia od doręczenia odpisu postanowienia o odmowie zwolnienia od kosztów sądowych. Skarżąca nie dopełniła tego obowiązku. Nie zainicjowała także postępowania zażaleniowego w przedmiocie odmowy zwolnienia od kosztów sądowych. W szczególności nie złożyła wniosku o sporządzenie uzasadnienia postanowienia z 14 listopada 2023 r. w części oddalającej wnioszek o zwolnienie od kosztów sądowych. Wobec powyższego skarga kasacyjna jako nieopłacona podlegała odrzuceniu na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c.

2. Zażalenie na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 22 stycznia 2024 r. wniosła strona pozwana.

Zarzuciła naruszenie art. 15 zzs⁹ ust. 3 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (dalej: „ustawa COVID-19”) oraz art. 398⁶ § 2 k.p.c. przez odrzucenie skargi kasacyjnej w sytuacji, gdy odpis postanowienia Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 14 listopada 2023 r. nie został doręczony przez obligatoryjne doręczenie za pośrednictwem portalu informacyjnego, lecz pocztą tradycyjną. Tymczasem z powołanych przepisów wynika, że dopiero doręczenie przez portal informacyjny wywołuje skutek w postaci skutecznego doręczenia orzeczenia i rozpoczęcia biegu terminów.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:**3. Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.**

Kwestie stanowiące podstawę zarzutów sformułowanych przez skarżącą zostały szczegółowo omówione przez Sąd Najwyższy w uchwale z 7 grudnia 2022 r. (III PZP 3/22, OSNP 2023, nr 4, poz. 37), w której rozważano problematykę skuteczności dokonywania doręczeń zawodowemu pełnomocnikowi strony na podstawie art. 133 § 3 k.p.c. za pośrednictwem operatora pocztowego bez uprzedniego wydania zarządzenia o odstąpieniu od doręczenia w sposób wskazany w art. 15z⁹ ust. 2 ustawy COVID-19.

We wskazanej wyżej uchwale Sąd Najwyższy uznał, że doręczenie pełnomocnikowi strony odpisu wyroku wraz z uzasadnieniem przez operatora pocztowego (art. 131 § 1 i 3 k.p.c.), bez uprzedniego wydania zarządzenia o odstąpieniu od doręczenia w sposób wskazany w art. 15z⁹ ust. 2 i 5 ustawy COVID-19 jest skuteczne. Wyjaśnił, że doręczenie pisma sądowego to czynność procesowa, przy czym wskazana ustawa COVID-19 określiła jedynie dodatkowy sposób doręczenia, silnie uwarunkowany sytuacją faktyczną. Przyjęty szczególny sposób doręczenia ma swoje uzasadnienie przyczynowe, jakim jest stan zagrożenia epidemicznego albo stan epidemii ogłoszony z powodu COVID-19. Wprowadzenie nowej regulacji dotyczącej doręczeń pism sądowych za pośrednictwem portalu informacyjnego nie łączy się jednak z zakazem doręczania tych pism w sposób tradycyjny.

Jak wskazał Sąd Najwyższy, nie ma podstaw do stwierdzenia, że doręczenie przez operatora pocztowego jest „nieważne” z tego powodu, iż wymagane było doręczenie za pośrednictwem portalu informacyjnego. Tak daleko idący skutek byłby niezrozumiały, nie tylko w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego, ale przede wszystkim dlatego, że w procedurze cywilnej przewidziane są różne sposoby doręczeń. Do tych doręczeń dodano nowy sposób doręczenia za pośrednictwem portalu informacyjnego. Ustawa COVID-19 jest regulacją pozytywną, a nie negatywną, tzn. nie wprowadza sankcji bezskuteczności doręczenia tradycyjnego.

Sąd Najwyższy podał również, że przyjętej wykładni nie zmienia możliwość wydania przez przewodniczącego zarządzenia o odstąpieniu od doręczenia pisma za pośrednictwem portalu informacyjnego. Takie zarządzenie ma swoje znaczenie, jednak z art. 15z⁹ ust. 5 ustawy COVID-19 nie wynika, że od zarządzenia przewodniczącego zależy skutek doręczenia w każdy inny sposób. Doręczenia w trybie zwykłym lub za pośrednictwem portalu informacyjnego mają samodzielne umocowania w ustawie podstawowej (Kodeks postępowania cywilnego) i szczególnej (ustawa COVID-19). Natomiast uprawnienie przewodniczącego do zarządzenia odstąpienia od doręczenia za pośrednictwem portalu informacyjnego jest ograniczone tylko do tej decyzji, co oznacza, że nie jest warunkiem doręczenia w sposób tradycyjny na podstawie art. 133 § 1 i 3 k.p.c.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt rozpoznawanej sprawy i dzielając w pełni stanowisko wyrażone w przytoczonej uchwale, należy wskazać, że doręczenie zawodowemu pełnomocnikowi strony pozwanej 16 listopada 2023 r. za pośrednictwem operatora pocztowego odpisu postanowienia z 14 listopada 2023 r., którym Sąd Apelacyjny w Krakowie zwolnił stronę pozwaną od opłaty od skargi kasacyjnej w kwocie ponad 5000 zł, a w pozostałym zakresie wniosek o zwolnienie od kosztów oddalił, było skuteczne. Od daty tej rozpoczął bieg termin do uiszczenia opłaty od skargi kasacyjnej, przy czym termin ten upłynął bezskutecznie.

Przypomnieć przy tym należy, że sąd drugiej instancji, po doręczeniu postanowienia oddalającego w całości lub w części wniosek o zwolnienie skarżącego od kosztów sądowych oraz bezskutecznym upływie terminu przewidzianego w art. 112 ust. 3 u.k.s.c., odrzuca skargę wniesioną przez stronę zastępowaną przez zawodowego pełnomocnika (uchwała SN z 16 marca 2017 r., III CZP 82/16, OSNC 2017, nr 7-8, poz. 75; postanowienia SN z 14 lipca 2022 r., III CZ 265/22, i z 24 stycznia 2024 r., III CZ 94/23). Rozstrzygnięcie Sądu Apelacyjnego było zatem uzasadnione.

Na marginesie można jedynie zauważyć, że wraz z odpisem postanowienia Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 14 listopada 2023 r. pełnomocnikowi strony pozwanej doręczono również wezwanie do uzupełnienia braków formalnych skargi kasacyjnej przez przedłożenie odpisu skargi, podanie numerów PESEL obojga

powodów, ich miejsc zamieszkania i adresów (k. 2021 i k. 2028). Pismem z 23 listopada 2023 r. (k. 2032) pełnomocnik pozwanej uzupełnił wskazane braki skargi kasacyjnej oraz przedłożył odpis skargi. Nie ulega więc wątpliwości, że strona pozwana była świadoma treści postanowienia Sądu Apelacyjnego z 14 listopada 2023 r., a reprezentujący ją zawodowy pełnomocnik powinien zdawać sobie sprawę z powstałego obowiązku wniesienia opłaty od skargi kasacyjnej, w zakresie w jakim strona nie została zwolniona od obowiązku jej uiszczenia.

4. Z tych względów Sąd Najwyższy oddalił zażalenie na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.

(R.N.)

[a.ł]